

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

3243

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Jasna Omejec, predsjednica Suda, te suci Mato Arlović, Marko Babić, Slavica Banić, Mario Jelušić, Davor Krapac, Ivan Matija, Antun Palarić, Aldo Radolović i Duška Šarin, odlučujući o prijedlogu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01. i 76/10.), na sjednici održanoj 13. prosinca 2013. donio je

RJEŠENJE

I. Obustavlja se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 38. stavka 2. točke g) Zakona o porezu na dodanu vrijednost (»Narodne novine« broj 73/13.) u dijelu koji glasi: »u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja«.

II. Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-3861/2013 od 16. srpnja 2013., objavljeno u »Narodnim novinama« broj 99/13., prestaje važiti 19. prosinca 2013., danom stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost (»Narodne novine« broj 148/13.).

III. Ovo rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

1. Zakon o porezu na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: ZoPDV) donio je 7. saziv Hrvatskog sabora na sjednici održanoj 14. lipnja 2013. Objavljen je u »Narodnim novinama« broj 73 od 18. lipnja 2013. Stupio je na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«, osim članaka 1. do 39. koji su stupili na snagu 1. srpnja 2013., danom pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji (članak 143. ZoPDV-a).

2. Večernji list d. o. o. Zagreb i 24 sata d. o. o. Zagreb (u daljnjem tekstu: predlagatelji) koje zastupa Vesna Alaburić, odvjetnica iz Zagreba, podnijeli su prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom dijela članka 38. stavka 2. točke g) ZoPDV-a. Taj članak u mjerodavnim dijelovima glasi:

»Članak 38.

(...)

(2) PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi 5% na isporuke sljedećih dobara i usluga:

(...)

g) novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno i kao opće-informativni tisak objavljuju novinarske autorske tekstove u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju,

(...)

Za »novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno i kao opće-informativni tisak« u smislu članka 38. stavka 2. točke g) ZoPDV-a, u ovoj će se odluci koristiti kratica »dnevne novine«.

2.1. Predlagatelji su osporili suglasnost s Ustavom članka 38. stavka 2. točke g) ZoPDV-a »u dijelu u kojem se kao preduvjet/kriterij primjene snižene porezne stope propisuje 'objavljivanje novinarskih autorskih tekstova u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja'«.

Smatali su da članak 38. stavak 2. točka g) ZoPDV-a u osporenom dijelu nije u suglasnosti s člankom 38. stavcima 1. i 2. Ustava, člankom 14. u vezi s člankom 38. stavcima 1. i 2. Ustava, te s člancima 16., 49. stavkom 2. (prva rečenica) i 51. stavkom 2. Ustava.

3. Ustavni sud je na sjednici održanoj 16. srpnja 2013. donio rješenje broj: U-I-3861/2013, koje je objavljeno u »Narodnim novinama« broj 99 od 31. srpnja 2013. Izreka rješenja glasi:

»I. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 38. stavka 2. točke g) Zakona o porezu na dodanu vrijednost ('Narodne novine' broj 73/13.) u dijelu koji glasi: 'u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja'.

II. Na temelju članka 45. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske ('Narodne novine' broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), do donošenja konačne odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske iz točke I. ove izreke privremeno se obustavlja izvršenje svih pojedinačnih akata koji se donose i radnji koje se poduzimaju na temelju članka 38. stavka 2. točke g) Zakona o porezu na dodanu vrijednost ('Narodne novine' broj 73/13.) u dijelu koji glasi: 'u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja'.

III. Ovo rješenje objavit će se u 'Narodnim novinama'.

3.1. U tom je rješenju Ustavni sud obrazložio njegove praktične pravne posljedice:

»7.1. Do donošenja konačne odluke Ustavnog suda u ovom predmetu na snazi ostaje članak 38. stavak 2. točka g) ZoPDV-a u sadržaju koji glasi:

'Članak 38.

(...)

(2) PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi 5% na isporuke sljedećih dobara i usluga:

(...)

g) novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno i kao opće-informativni tisak objavljuju novinarske autorske tekstove ... osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju,

(...)'

7.2. Članak 38. stavak 2. točka g) ZoPDV-a u citiranom se sadržaju mora promatrati zajedno s člankom 38. stavkom 3. točkom c) ZoPDV-a koji glasi:

'Članak 38.

(...)

(3) PDV se obračunava i plaća po sniženoj stopi 10% na isporuke sljedećih dobara i usluga:

(...)

c) novine i časopise novinskog nakladnika koji ima statut medija, osim onih iz stavka 2. točke g) ovoga članka, otisnute na papiru te osim onih koji u cijelosti ili u većem dijelu sadrže oglase ili služe oglašavanju,

(...)'

7.3. Promotre li se zajedno članak 38. stavak 2. točka g) u sadržaju koji je utvrđen u točki 7.1. obrazloženja ovog rješenja i stavak 3. točka c) ZoPDV-a, proizlazi da će se prvi dan nakon objave ovog rješenja u 'Narodnim novinama' povećati po prirodi stvari broj novina za koje njihovi nakladnici obračunavaju i plaćaju PDV po sniženoj stopi 5% jer će u okvir članka 38. stavka 2. točke g) ZoPDV-a za vrijeme važenja ovog rješenja ulaziti sve novine novinskih nakladnika koji imaju statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno i kao opće-informativni tisak objavljuju novinarske autorske tekstove, neovisno o broju riječi. U toj mjeri će se istodobno smanjiti opseg predmeta primjene članka 38. stavka 3. točke c) ZoPDV-a koji uređuje obračun i plaćanje PDV-a po stopi 10%. ...«

4.7. saziv Hrvatskog sabora donio je na 10. sjednici održanoj 29. studenoga 2013. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost (u daljnjem tekstu: ZID ZoPDV/13). Objavljen je u »Narodnim novinama« broj 148 od 11. prosinca 2013. Stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«, to jest 19. prosinca 2013., osim članka 2. stavka 2. ZID-a ZoPDV/13 koji stupa na snagu 1. siječnja 2014.

ZID-om ZoPDV/13 brisan je članak 38. stavak 2. točka g) ZoPDV-a u dijelu u kojem je bilo propisano objavljivanje novinarskih autorskih tekstova u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja opće-informativnog tiska, koji su osporili predlagatelji. Mjerodavna odredba ZID-a ZoPDV/13 glasi:

»Članak 2.

U članku 38. stavku 2. točka g) mijenja se i glasi:

g) novine novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnute na papiru koje izlaze dnevno, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju,«

U obrazloženju Prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dodanu vrijednost, s Konačnim prijedlogom zakona, hitni postupak, prvo i drugo čitanje, P.Z. br. 514, klasa: 022-03/13-01/262, urbroj: 65-13-02 od 14. studenoga 2013., Vlada Republike Hrvatske (predlagateljica ZID-a ZoPDV/13) je navela:

»U vezi odredbe članka 38. stavka 2. točke g) Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojom je propisano oporezivanje sniženom stopom PDV-a 5% novina novinskog nakladnika koji ima statut medija, otisnutih na papiru koje izlaze dnevno i kao opće-informativni tisak objavljuju novinarske autorske tekstove u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja, osim onih koje u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju, naglašava se da iz Rješenja Ustavnog suda Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 99/2013) proizlazi da se sve dnevne novine neovisno o broju riječi od 1. kolovoza 2013. godine oporezuju PDV-om po stopi 5%.

b) Pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Ovim izmjenama i dopunama Zakona:

1. stopa PDV-a 10% povećava se na 13%, te će se njome oporezivati sva dobra i usluge koje su bile oporezive stopom 10%,

2. propisuje se oporezivanje sniženom stopom PDV-a od 5% na novine nakladnika koji imaju statut medija, otisnutih na papiru koji izlaze dnevno, osim na one koji u cijelosti ili većim dijelom sadrže oglase ili služe oglašavanju,

(...)«

4.1. Sukladno tome, dio članka 38. stavka 2. točke g) ZoPDV-a, koji su predlagatelji osporili s obzirom na više članaka Ustava, izmijenio je sam zakonodavac tako da je dio koji se odnosio na opće-informativni tisak koji objavljuje novinarske autorske tekstove »u opsegu od najmanje 25.000 riječi u primjerku dnevnog izdanja« brisao iz zakonskog teksta.

Proizlazi da osporeni dio članka 38. stavka 2. točke g) ZoPDV-a prestaje važiti 19. prosinca 2013., danom stupanja na snagu ZID-a ZoPDV/13.

5. Članak 57. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) glasi:

»Članak 57.

(1) U slučaju da je postupak za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom ... pokrenut pred Ustavnim sudom, a taj zakon ... nadležno tijelo ... izmijeni prije okončanja postupka pred Ustavnim sudom, Ustavni sud dovršit će pokrenuti postupak.

(2) U slučaju da utvrdi neustavnost ... izmijenjenog zakona ... Ustavni sud donijet će odluku o njegovoj neustavnosti ... na temelju koje svatko kome je povrijeđeno pravo pravomoćnim pojedinačnim aktom donijetim na temelju ... izmijenjenog zakona ... ima pravo tražiti od nadležnog tijela izmjenu tog pojedinačnog akta odgovarajućom primjenom odredbi članka 58. ovoga Ustavnog zakona.«

Ustavni sud je rješenjem broj: U-I-3861/2013 od 16. srpnja 2013. pokrenuo postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom dijela članka 38. stavka 2. točke g) ZoPDV-a, koji je zakonodavac izmijenio prije okončanja postupka pred Ustavnim sudom.

Pri tome se zakonodavac pozvao upravo na navedeno ustavnosudsko rješenje. Njegov pravni učinak naveden je u točki 3.1. obrazloženja ovog rješenja: povećanje broja novina za koje njihovi nakladnici obračunavaju i plaćaju PDV po sniženoj stopi 5% i istodobno smanjenje opsega predmeta primjene članka 38. stavka 3. točke c) ZoPDV-a koji uređuje obračun i plaćanje PDV-a po stopi 10% (prema ZID-u ZoPDV/13, ta će stopa od 1. siječnja 2014. biti povećana na 13%).

Zbog povoljnih učinaka koji su za nakladnike dnevnih novina proizašli iz rješenja Ustavnog suda broj: U-I-3861/2013 od 16. srpnja 2013., članak 57. stavak 2. Ustavnog zakona, u dijelu koji uređuje izmjenu pojedinačnih akata donesenih na temelju ZoPDV-a, u ovom se predmetu ne bi mogao primijeniti.

Sukladno tome, a polazeći od činjenice da je sam zakonodavac izmijenio osporeni dio članka 38. stavka 2. točke g) ZoPDV-a na način da je ozakonio učinke koje je proizvelo rješenje Ustavnog suda broj: U-I-3861/2013 od 16. srpnja 2013., Ustavni sud utvrđuje da se ovaj ustavnosudski postupak dovršava njegovom obustavom.

5.1. Stoga je riješeno kao u točki I. izreke ovog rješenja.

6. Rješenje Ustavnog suda broj: U-I-3861/2013 od 16. srpnja 2013., objavljeno u »Narodnim novinama« broj 99/13., prestaje važiti 19. prosinca 2013., danom stupanja na snagu ZID-a ZoPDV/13 (točka II. izreke rješenja).

7. Točka III. izreke rješenja temelji se na članku 29. stavku 1. Ustavnog zakona.

Broj: U-I-3861/2013

Zagreb, 13. prosinca 2013.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednica

dr. sc. Jasna Omejec, v. r.